

Interview met trainer **Abkader Chrifi**

‘Wat ik miste, geef ik nu aan anderen’

TEKST TRUUS GROENEWEGEN BEELD WIM KLUVERS

Op zijn elfde jaar kwam Abkader Chrifi naar Nederland. De overgang was groot, zijn leven veranderde langzaam in een nachtmerrie. Toch behield hij, ook in de jaren dat hij verslaafd was, zijn eigenwaarde en het gevoel dat hij iets van zijn leven wilde maken. Nu hem dat voor een belangrijk deel gelukt is, wil hij andere migranten inspireren om het beste uit zichzelf te halen.

Als kleine jongen droomde Abkader Chrifi van ‘het land achter de horizon’, de plek waarheen zijn vader was vertrokken om te werken. Toen de rest van het gezin uiteindelijk ook in Utrecht ging wonen, wachtte hem een harde confrontatie, het leven als zoon van een gastarbeider. Na de basisschool werd hij, die in Marokko de beste van de klas was, verwezen naar het individueel technisch onderwijs. Zijn Nederlands was niet goed genoeg. ‘Mijn vader was blij. Zo kon ik automonteur worden en later in Marokko een eigen garage beginnen, maar ik had twee linker handen en de lessen interesseerden me niets. Van die grote school, net een lesfabriek, kan ik me geen enkele docent herinneren. Ik had het gevoel dat niemand wist wie ik was,

voor hen was ik de karikatuur van een Marokkaan.’ Chrifi begon met spijbelen, stelen, drugs gebruiken.

Productiewerk

Toen Chrifi van school was gestuurd, vond hij een tijdelijk toevluchtsoord in de muziek. Hij bleek talent te hebben en trad op als basgitarist in het combo van zijn muziekleraar en in andere groepen. Ondertussen zocht hij werk, las boeken over filosofie, ontdekte Kundera en Kafka. ‘Ik wilde de wereld begrijpen en iets van mijn leven maken. Door mijn Nederlands te verbeteren, hoopte ik een baan te vinden, want overal vertelden ze me dat de taal een probleem was. Met twee jaar lager beroepsonderwijs gaven ze me productie-

werk of adviseerden me een omscholing tot loodgieter of timmerman, ondanks mijn gebrek aan technisch inzicht. Uiteindelijk heeft dat soort onrechtvaardigheden me gebroken.’ Chrifi raakte ernstig verslaafd. ‘Er was geen mens die me leerde antwoorden te vinden op de vragen die ik had. Van een gesloten cultuur, waarin je geen aandacht voor jezelf mag vragen, was ik in een omgeving terechtgekomen die er vanuit gaat dat je mondig bent, een eigen mening geeft. Ik kon niet over mezelf vertellen. Ik sprak de taal van de emoties niet.’

Masker

De ommekeer kwam enkele maanden nadat Chrifi had besloten af te kicken. Hij las weer veel in die tijd, raakte geïnspireerd door mensen als Ghandi, Martin Luther King en de Dalai Lama. ‘Door King begreep ik, dat niet ik het slachtoffer ben van discriminatie, maar dat de ander is besmet met de ziekte van het discrimineren. Dat was bevrijdend. Tot die tijd gaf ik de schuld aan de buitenwereld.

Iedereen had het in mijn ogen gedaan, het onderwijs, de Nederlandse overheid, mijn vader en de discotheken waar ik niet werd toegelaten.' Vervolgens liet een begeleider in het afkickcentrum hem voelen, dat hij ondanks al die kennis uit de boeken nog één stap niet durfde zetten. Met enkele goed gekozen opmerkingen brak deze man door zijn afwerende houding heen. 'Plotseling begreep ik dat ik mijzelf aandeed wat anderen mij hadden aangedaan, ik was mijzelf gaan afwijzen. Mijn masker moest af, ik leerde om te uiten wat ik voelde en ik ontdekte dat ik niet wist wie ik was.' Vanaf dat moment kon Chrifi zijn leven bouwen op echtheid. Deze man, ziet

hij achteraf, was een leermeester. 'Hij keek door mijn masker heen en paarde daarbij hardheid aan wijsheid. Hij beheerste de kunst iets in mij in beweging te zetten, zei niet te veel en niet te weinig.'

Volhouden

Bij zijn terugkeer in de maatschappij was Chrifi's situatie weinig rooskleurig. 'Het aanbod van productiewerk en omscholing naar een technisch vak, dat verhaal begon gewoon weer opnieuw. Maar ik wist wat ik wilde: een baan op het arbeidsbureau, zodat ik anderen kon helpen die hetzelfde meemaakten als ik.' Chrifi leverde strijd voor elke stap. Hij deed een schakeljaar,

regelde zelf financiering voor zijn mbo- en hbo-opleiding personeelswerk en hield vastberaden vol, ondanks afwijzingen op meer dan honderd sollicitaties voor een stageplaats. Zijn geluk keerde toen een docent van zijn opleiding, die ook manager was op het arbeidsbureau, zag hoe ambitieus en gedreven hij was. Hij kreeg de kans te solliciteren en werd aangenomen. Zijn jaren in het arbeidsbureau lukte het Chrifi meer allochtone medewerkers binnen te krijgen. Na een periode in de commerciële dienstverlening begon hij zijn eigen onderneming, een bureau voor <empowerment> van allochtonen. Chrifi's missie is migranten anders naar zichzelf en naar de werkelijkheid te laten kijken. 'Ik heb zelf het geluk gehad verschillende leermeesters te ontmoeten in mijn leven. Nu wil ik allochtonen inspireren om van binnenuit te integreren en het beste uit zichzelf te halen.'

Bezielen

Zijn eigen ervaringen heeft Chrifi vertaald in een zeven stappen-programma, te gebruiken in verschillende maatschappelijke sectoren, ook het onderwijs. Chrifi gebruikt principes van Neuro-Linguïstisch Programmeren en de ideeën van onder anderen psycholoog Wayne Dyer en Martin Luther King. 'Wat ik miste, geef ik nu aan anderen. Ik wil overbrengen dat je de schepper bent van je eigen werkelijkheid en kunt leren omgaan met weerstand.' Chrifi vertelt jongeren dat ze hun droom kunnen verwezenlijken, maar laat ook zien welke strijd ze daarvoor moeten voeren. 'De bereidheid offers te brengen hoort erbij en het is de rol van docenten jongeren daartoe aan te moedigen en bezielen. Als je jong bent, kan je dat niet uit jezelf halen. Zeker niet als je uit een islamitische cultuur komt, waarbinnen het ideaal de totale overgave is en het individu niets betekent. Die jongeren bereik ik omdat ik bereid ben mijn verhaal te vertellen en me kwetsbaar op te stellen. Als je leerlingen eenmaal hebt geraakt, accepteren ze veel van je. Zo vraag ik: 'Hoe loopt een sollicitatie af als je denkt: ze moeten me vast niet en bij een afwijzing; zie je wel.' Dat herkennen ze onmiddellijk. Zo schep ik een moment van zelfreflectie, want zelfkennis is het begin van alles. Eigenlijk geef ik lessen in levenskunst.' <<

'Als de leerling bereid is, zal de leermeester verschijnen'

Aldus het motto van Abkader Chrifi's trainingsbureau. Het afgelopen jaar zijn leerlingen van het Albeda College, van ROC Midden-Brabant en van ROC ASA en docenten van deze opleidingen getraind in zijn methode. Dit schooljaar lopen programma's bij onder meer ROC Midden-Nederland (met kenniscentrum Calibris) en Zadkine in Rotterdam. Chrifi schreef 'Het succes ligt op straat' (2004) en 'Strijd van een vreemde' (2008). Zie: [HYPERLINK "http://www.le-succes.nl" www.le-succes.nl](http://www.le-succes.nl).

Abkader Chrifi verzorgt een workshop tijdens 'De smaak van kwaliteit, festival voor het voortgezet onderwijs' van Q5 op 11 december. Zie ook pagina 10 en www.q5.nl.